

Нестерук О.В.

*студент 4 курсу юридичного факультету
Київського національного університету
ім. Тараса Шевченка*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент, доцент кафедри
конституційного права Київського національного
університету ім. Тараса Шевченка
Сінькевич О.В.*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВИЩУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У процесі здобуття освіти люди засвоюють духовні, матеріальні й культурні цінності. Одним із завдань освіти полягає в тому, щоб сформувати в молодого покоління відповідальне ставлення до збереження й збагачення історичних, наукових та інших цінностей. Освіта й культура залишаються в центрі уваги всього світового співтовариства. Вони є провідними чинниками суспільного прогресу й розвитку цивілізації.

Враховуючи події останніх років, прагнення нашої держави до визнання України частиною Європи, можна вважати, що одним із найважливіших стратегічних завдань на сучасному етапі є модернізація системи вищої освіти, яка забезпечить якість підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог.

Для забезпечення прогресивного розвитку освіти в світовому масштабі важливо знати особливості систем освіти різних країн. Ця специфіка виявляється в моделях освіти, в освітніх цілях, змісті освіти, формах, видах і якості освіти [1].

Останні декілька років стали вирішальними у реалізації складних стратегій щодо визнання вищої освіти України в європейському освітньому просторі. Зміни, запущені ЗУ “Про вищу освіту” від 01.07.2014 року, стали поки що найпомітнішою, якщо не єдиною, системною реформою в пореволюційній Україні.[2, с.8] Варто зазначити, що на сьогодні існує п’ять освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодший бакалавр; бакалавр; магістр; доктор філософії; доктор наук. Дана класифікація відповідає Європейським стандартам, що значно полегшує академічну мобільність українських студентів і науковців. Таким чином, відповідними змінами, внесеними до ЗУ “Про вищу освіту”, було скасовано ступінь “спеціаліста”.

Українські вузи позбулися старих радянських класифікацій. На сьогодні всі ВНЗ поділяються на: університети, інститути та академії й коледжі [3].

Загалом системи освіти, законодавства про освіту в різних країнах значно різняться між собою, тим більше відмінні від тієї, яка склалася в Україні. Внаслідок цього існує невідповідність між структурою вищих навчальних закладів, термінами навчання, дипломами тощо. Враховуючи те, що більшість країн ЄС, а також наша держава, прагнуть досягти єдиної мети: покращення якості освіти, що здійснюється шляхом уніфікації законодавства, інтеграції освітніх стандартів. Для більш чіткого окреслення кола проблем, які існують перед світовою вищою освітою загалом, доцільно, на мою думку, здійснити

порівняльний аналіз основних параметрів національних систем вищої освіти окремих країн.

Основною відмінністю, яка стосується законодавства про освіту в цілому – це ступінь впливу держави на систему освіти. Для країн ЄС характерним є високий ступінь автономії ВНЗ. Міжнародний досвід показує, що чим сильніша така незалежність, тим різноманітнішими стають навчальні програми, плани, збільшується кількість навчальних дисциплін.

Українські вузи лиш віднедавна отримали певну автономію: впроваджувати власні наукові та освітні програми. Окрім цього, вони мають право самостійно розпоряджатись фінансами, майном тощо. Така система організації навчальних закладів є характерною для Англії, де є можливість вищим навчальним закладом визначати обсяг знань відповідно до вимог суспільства та запитів ринку щодо змісту кваліфікованої праці [4, с. 330].

У таких країнах, як Франція, Польща, де присутня централізована система освіти, стандарт існуює у вигляді навчальних планів та програм, які затверджуються безпосередньо урядом [6].

Швейцарія та Німеччина обрали більш демократичний і децентралізований шлях розвитку своїх національних систем освіти. ВНЗ в даних країнах є юридично незалежними установами, які володіють правом на самоуправління. Сюди відноситься і право на визначення власної структури, методів навчання, його змісту.

В органів управління більшості країн Європейського союзу перебувають у віданні питання контролю якості освіти. Говорячи про це, в Україні було створено спеціальний орган “Національне агенство із забезпечення якості вищої освіти”, який увібрав в себе значну кількість повноважень Міністерства освіти і науки [5]. Такою установою у Великобританії є Рада з питань якості вищої освіти (HEQC).

В європейських навчальних закладах не існує єдиної системи оцінювання рівня знань. Так, окрім кількісної кредитно-бальної системи використовується також і буквенна (якісна) система.

На мою думку, варто також зазначити щодо нострифікації дипломів, як українських в Європі, так і навпаки. Для прикладу в Англії відсутні правові норми щодо визнання іноземних дипломів чи кваліфікацій, ратифіковані лише Європейські конвенції з визнання документів про освіту, але вони стосуються лише бакалаврських дипломів. Інші ж розглядаються суто індивідуально, тобто здійснюється перевірка професійними асоціаціями, які мають повноваження надавати дозвіл. Напротивагу, Італія є учасником більшості міжнародних конвенцій з визнання документів про освіту. Більш того, між цією країною та Францією, Іспанією існують угоди, що забезпечують автоматичне взаємовизнання атестатів, дипломів, які дають пропуск в університети. Що ж до нострифікації українських дипломів в Європейському союзі, то це питання не однозначне. Аналізуючи велику кількість студентських форумів, можна твердити, що велика кількість університетів не хоче приймати наші документи про освіту, або ж потребують довгого індивідуального погодження.

Досліджуючи та порівнюючи законодавства про освіту України та країн ЄС, можна помітити, що пришвидшується процес інтеграції та уніфікації освітніх

систем. Саме прагнення до окреслення освітніх стандартів і нострифікації дипломів у європейському контексті визнається доречним.

Завдяки такому аналізу можна простежити закономірності і перспективи розвитку законодавства про вищу освіту як України, так і Європейських країн. Це дає нам реальну можливість віднайти шляхи вдосконалення рівня та якості освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти : Указ Президента України від 30.09.2010 р. № 926/2010. – Режим доступу : <http://www.prezident.gov.ua>.

2. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжна-род. Фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова– К. : Таксон, 2014. – 144 с.

3. Про вищу освіту : Закон від 01.07.2014 № 1556-VII

4. Аналіз європейських систем вищої освіти в контексті інтеграції в європейський освітній простір / М.В. Білозерова // Теорія та практика державного управління. – 2013. – Вип. 2. – С. 325-333.

5. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України, Статут від 15.04.2015 № 244.

6. Вхідження національної системи вищої освіти в європейський простір вищої освіти та наукового дослідження : моніторинг. дослідж.: аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики”; кер. авт. кол. Т. В. Фініков. – К. : Таксон, 2012. – 54 с.

Victoria Omotosho O. O.

second-year student of International Law

Ternopil national economics university

Scientific supervisor: PhD, docent of the chair of the

Department of international law,

international relations and diplomacy,

Oksana Yaremko

PROBLEMS IN CRIMINAL LAW (C.J.S)

There are various sectors under Criminal Law and each of them has its own problem. I am focusing on “The problems in the Criminal Justice System”. In case you are wondering what the Criminal Justice System is, it is the system of practices, agencies, institutions, that are established by the government, which seeks to regulate, control crime, minimize crime and impose penalties on those who violate the law by commission of crimes:

1. LEGAL PRACTITIONERS ABUSE OF UNRESTRAINED POWERS.

Here's how it's supposed to work: Upon evidence that a crime has been committed - Professor Plum, found dead in the conservatory with a lead pipe on the floor next to him,